

У Београду одржан округли сто о прогону Православља на постсовјетском простору

Сектор за информисање ОСЦП-а, 08.06.2025. Дана 6. јуна 2025. године, у Руском центру за науку и културу у Београду (Србија) одржан је округли сто на тему „Прогон канонског православља у Украјини и другим постсовјетским земљама“.

Догађај је организован на иницијативу Руског удружења за одбрану верских слобода и Синодалног одељења за односе цркве са друштвом и медијима уз подршку Россотрудничества, саопштава веб-сајт ОСЦП-а.

У дискусији су учествовали: викар Његове Светости Патријарха српског, епископ липљански Доситеј; председник Руског удружења за одбрану верских слобода, заменик директора Института за етнологију и антропологију Руске академије наука С. А. Мељников; шеф Представништва Россотрудничества у Србији, директор Руског центра за науку и културу у Београду Ј. А. Баранов; заменик председника Синодалног одељења за односе Цркве са друштвом и медијима Руске Православне Цркве, заменик председника Савета Руског удружења

за одбрану верских слобода В. В. Кипшидзе; настојатељ подворја Руске Православне Цркве у Београду протојереј Виталиј Тарасјев; професор Православног богословског факултета Светог Василија Острошког Универзитета у Источном Сарајеву протојереј Дарко Ристов Ћого (Српска Православна Црква); украјински православни публициста, мисионар.

Главни реферат са презентацијом, која је детаљно обухватила дискриминаторне политичке одлуке и примере угњетавања православних верника у Украјини, Летонији, Литванији, Молдавији и Естонији, представио је С. А. Мељников. Сумирајући представљени осврт, говорник је приметио да је „главни мотив због којег се доносе ове незаконите одлуке власти национална и јавна безбедност. Међутим, ако отворимо нормативне међународноправне документе – Међународни пакт о грађанским и политичким правима, Европску конвенцију о људским правима – видећемо да јавна и национална безбедност није основа за ограничавање слободе савести. Све ове земље иду апсолутно незаконитим путем.“

Епископ липљански Доситеј је поздравио учеснике и напоменуо да се догађај одржава у Београду уз благослов Његове Светости Патријарха српског Порфирија, који је са великом пажњом приступио иницијативи. Архијереј је известио да Српска Православна Црква прати ситуацију у Украјини и другим земљама где се прогоне православна браћа и сестре, и изражава им подршку.

В. В. Кипшидзе је у свом говору скренуо пажњу на дугогодишње игнорисање проблема прогона верника од стране дела светске заједнице. „Веома је важно да се тема прогона Украјинске Православне Цркве разматра у Србији. Јер уочавамо веома тужну тенденцију да се ћути о бројним прогонима православних верника у Украјини. И зато нас веома радује што је српска земља постала место где се може отворено и убедљиво говорити о томе шта се дешава у Украјини“, рекао је В. В. Кипшидзе. По његовом мишљењу, прогони који се данас дешавају у Украјини подсећају на ситуацију 1920-их и 1930-их година XX века у Совјетском Савезу, с тим да нема масовних пуцњава на свештенослужитеље нити дизања цркава у ваздух, али у свим осталим аспектима украјинске власти копирају облике притиска на вернике који су коришћени у тим тужним годинама. „Размере прогона који су спроведени у Украјини и степен реакције јавности у светској заједници, односно недостатак такве реакције у одговарајућој мери и у складу са размерама које су спроведене, нажалост, показатељ је потпуне девалвације принципа заштите верских слобода“, приметио је говорник. Према његовим речима, ова ситуација је потпуно уништила ауторитет западне заједнице за људска права, која је игнорисала прогон Украјинске Православне Цркве и ситуацију верника у Украјини. В. В. Кипшидзе је такође приметио да је „Украјинска Православна Црква једна целина са Руском Православном Црквом не у области политике и односа са државним властима у једној или другој земљи, већ у области заједничког духовног наслеђа, које је подједнако вредно, значајно и неодвојиво од живота руског, украјинског, белоруског, молдавског и других народа. Покушаји уништења овог наслеђа, који се предузимају због тренутних политичких разматрања, представљају ударац целом руском Православљу“. Протојереј Виталиј Тарасјев је приметио да уочени политизовани став према верницима у низу словенских земаља показује изражену намеру да се уништи Православље као основа културе. Према његовим речима, у савременом свету Црква има дипломатску мисију и мора да настави да говори о проблемима који стварају препреке хармоничним односима између верске заједнице, државе и друштва.

Протојереј Дарко Ристов Ћого је повукао паралеле између тренутне ситуације у свету и епохе Другог светског рата, када је верска политика неких европских држава била усмерена на кршење права верника, стварање поделе у верском окружењу и формирање вештачких јурисдикција. По његовом мишљењу, исте политичке технологије се данас примењују у Украјини и другим земљама.

Р. В. Калинчук је поделио са учесницима догађаја своје искуство изласка из дискриминаторског утицаја локалних власти у Украјини због припадности Украјинској Православној Цркви, а такође је известио о актуелним информацијама о резултатима политике која се спроводи у земљи ради уништавања канонске Цркве. Упркос раду који у Украјини спроводи Државна служба за етнополитику и статистици коју је јавно представило њено руководство о присилној предаји скоро 2 хиљаде цркава Украјинске Православне Цркве у посед такозване „ПЦУ“, украјински верници остају посвећени канонској Цркви и настављају да обављају службе ван црквених објеката. Према његовим речима, захтеви украјинских и власти других земаља да се црквене одлуке ускладе са секуларним законодавством су јасан пример кршења међународно признатог принципа слободе савести и вероисповести, будући да канонске одлуке нису правне природе и да првенствено служе за организовање црквеног живота. Експерт је изразио мишљење да неканонски поступци Цариградске Патријаршије прате политику претходне председничке администрације САД, која је намеравала да узме православну заједницу под своју пуну контролу.

У догађају су учествовали и стручњаци и представници медија из Русије и Србије.

Извор: <https://mospat.ru/sr/news/93331/>